

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av samarbetslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att samarbetslagen ändras.

Enligt förslaget ska tillämpningsområdet för genomförande av personalens förvaltningsrepresentation utvidgas. Det föreslås att bestämmelserna om personalens förvaltningsrepresentation tillämpas på sådana finska aktiebolag, andelslag och andra ekonomiska föreningar, försäkringsbolag, affärsbanker, andelsbanker och sparbanker där personalen i Finland regelbundet uppgår till minst 100 arbetstagare i anställningsförhållande.

Personalens förvaltningsrepresentation ska enligt förslaget genomföras i styrelsen eller i ledningsgrupper.

Lagen avses träda i kraft den 1 juli 2026.

Lag

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av samarbetslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i samarbetslagen (1333/2021) 29 § 2 mom., sådant det lyder i lag 252/2025, samt ändras 2 § 3 mom., 30 och 31 § samt 34 § 1 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 5 kap. tillämpas dock endast på sådana finska aktiebolag, andelslag och andra ekonomiska föreningar, försäkringsbolag, affärsbanker, andelsbanker och sparbanker där personalen i Finland regelbundet uppgår till minst 100 arbetstagare i anställningsförhållande.

30 §

Ordnande av personalens förvaltningsrepresentation

Om en majoritet av personalen via en företrädare eller annars kräver det, har personalen rätt att utse sina företrädare och personliga suppleanter för dessa enligt arbetsgivarens val till arbetsgivarens styrelse eller sådana ledningsgrupper eller motsvarande organ som gemensamt täcker arbetsgivarens affärsenheter och som behandlar viktiga frågor som gäller affärsverksamheten, ekonomin och personalens ställning. Arbetsgivaren ska höra personalen om ordnandet av personalens förvaltningsrepresentation.

Personalens förvaltningsrepresentanter utses utöver de medlemmar som arbetsgivaren väljer till organet i fråga. Personalens förvaltningsrepresentanter kan utgöra högst en fjärdedel av antalet övriga medlemmar i organet, dock så att det alltid utses minst en och högst fyra representanter för personalen. Personalens förvaltningsrepresentanter har samma mandatperiod som organets övriga medlemmar. Om den maximala mandattiden inte har bestämts, är den tre år.

Om inte annat avtalas, ska personalens förvaltningsrepresentation genomföras inom ett år från det att villkoren enligt 2 § 3 mom. har uppfyllts och kravet på representation har framförts. Om förvaltningsstrukturen ändras, ska representationen samtidigt ändras så att den motsvarar den nya strukturen. Om ändringen beror på överlåtelse av en rörelse eller fusion eller delning av företag, får ändringen av personalens förvaltningsrepresentation också genomföras senare, dock senast ett år efter det att krav på ändring av personalens förvaltningsrepresentation har framförts.

31 §

Undantag från genomförandet av personalens förvaltningsrepresentation

Samarbetsombudsmannen kan på ansökan bevilja tillstånd att avvika från sättet att genomföra personalens förvaltningsrepresentation.

Om det är fråga om en koncern och respektive företags arbetsgivare och en majoritet av personalen via en företrädare eller annars avtalar om det, kan personalens förvaltningsrepresentation genomföras på koncernnivå. Vad som i detta kapitel föreskrivs om arbetsgivaren och företaget gäller också koncernen.

Om det avtalas att personalens förvaltningsrepresentation ska genomföras på koncernnivå på det sätt som avses i 2 mom., ska avtalet ingås skriftligen. Arbetsgivaren och personalen kan säga upp ett avtal om att personalens förvaltningsrepresentation genomförs på koncernnivå med en uppsägningstid på 12 månader, oberoende av avtalets giltighetstid, om inte något annat har avtalats.

34 §

Rättigheter, skyldigheter och ansvar för personalens förvaltningsrepresentant

Personalens förvaltningsrepresentanter och de medlemmar som företaget har valt till organet i fråga har samma rättigheter, skyldigheter och ansvar. Personalens förvaltningsrepresentanter har dock inte rätt att delta i behandlingen av ärenden som gäller val eller uppsägning av företagsledningen, ledningens avtalsvillkor, personalens anställningsvillkor eller stridsåtgärder. Rösträtten för personalens förvaltningsrepresentanter kan begränsas, om arbetsgivaren och personalen avtalar om det. Personalens förvaltningsrepresentanter har rätt att få utbildning i den utsträckning som behövs för skötseln av uppdraget som personalens förvaltningsrepresentant i företagets organ.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På sådana arrangemang beträffande personalens förvaltningsrepresentation enligt 30 och 31 § som genomförts före lagens ikraftträdande tillämpas de bestämmelser i 5 kap. som gällde vid ikraftträdandet till och med den 31 december 2027. Ett i 30 § avsett avtal som ingåtts för viss tid kan dock sägas upp från och med den 1 juli 2026.
